

Een informele groep, feitelijke vereniging of VZW

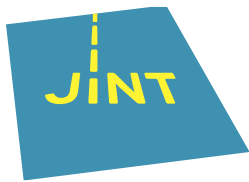
*** Dit document is een leidraad en in geen geval een juridisch document. Het blijft belangrijk dat jullie je als organisatie of informele groep goed informeren.**

Een aanvraag voor Erasmus+ Jeugd of het European Solidarity Corps kan in een aantal gevallen ingediend worden door een **informele groep**. Dit is een term die in de Europese programma's gebruikt wordt, maar in België is dat geen wettelijke term. Wanneer twee of meer mensen zich groeperen met een gemeenschappelijk doel is er sprake van een **feitelijke vereniging**. Bij het indienen van een aanvraag door een informele groep ontstaat er dus een feitelijke vereniging: het gemeenschappelijk doel is dan de groepsuitwisseling, het solidariteitsproject ...

De verschillen tussen een feitelijke vereniging en een vzw:

Een **feitelijke vereniging** is een vereniging **die ontstaat als minimum twee mensen beslissen zich te groeperen met een gemeenschappelijk doel**.

- In een feitelijke vereniging ben je **'onbeperkt en hoofdelijk'** aansprakelijk. Met andere woorden, als lid van een feitelijke vereniging ben je **persoonlijk verantwoordelijk** als het mis gaat, voor openstaande schulden, etc.
- Een feitelijke vereniging kan geen contracten afsluiten op naam van de vereniging, enkel op naam van één van de leden van de vereniging. Een feitelijke vereniging kan geen eigendommen bezitten op naam van de vereniging, enkel op naam van één van de leden van de vereniging. De leden mogen zichzelf geen winst uitkeren, want dan is de uitzondering niet van toepassing en wordt de feitelijke vereniging alsnog beschouwd als onderneming (organisatie zonder rechtspersoonlijkheid).

De *legal representative* die het contract met JINT vzw ondertekent voor een informele groep van jongeren doet dit dus in eigen naam. Hij/zij/die is dus ook persoonlijk verantwoordelijk voor het project en de verplichtingen die dat met zich meebrengt. Dat is geen eenvoudige opdracht, zeker niet omdat je in een Europees project vaak met partners uit het buitenland werkt. Misschien kopen jullie met de subsidies van jullie project wel klimmateriaal, een computer of een muziekinstallatie. Een feitelijke vereniging kan geen goederen bezitten en daarom behoren deze dan toe aan één persoon. Dat is dus niet zo handig.

Een **vzw** is een vereniging zonder winstoogmerk. **Het is een groep van minimum twee mensen die beslissen om een gemeenschappelijk doel te verwezenlijken en dit wettelijk vastleggen.** Belangrijk is dat er geen winstuitkering mogelijk is.

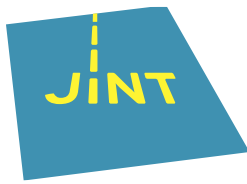
- De vereniging krijgt **rechtspersoonlijkheid**.
- Zo lang de leden de vereniging als een 'goede huisvader' beheren, zijn ze **niet persoonlijk aansprakelijk**.
- De vereniging kan **zelf eigendommen en onroerende goederen bezitten en verbintenissen (contracten) aangaan** in naam van de vereniging.

Waarom zou je een vzw oprichten?

Een subsidie kan al snel enkele duizenden euro's zijn. Je krijgt eerst een voorschot en pas later een saldo. Er is dus heel wat geld dat passeert op de rekening van je feitelijke vereniging. Belangrijk is dat er hier dus heel duidelijke afspraken zijn over wie verrichtingen mag uitvoeren en waarvoor de subsidie gebruikt wordt. In een vzw behoren alle subsidies en kosten toe aan de vereniging en niet aan de individuele personen.

Voor een (internationaal) project ga je vaak heel wat contracten aan: je huurt een locatie, je ontvangt groepen jongeren of gaat naar het buitenland, je betaalt reiskosten of stort ze door op de rekening van je buitenlandse partners. Er zijn dus heel wat transacties. Bij een feitelijke vereniging zijn het de personen zelf die zich verbinden en ze zijn dus persoonlijk verantwoordelijk voor elk contract. Heb je een vzw-statuut, dan ligt deze verantwoordelijkheid bij de vereniging als er een rechtsgeldig contract werd getekend. Dit is een contract dat in overleg met de raad van bestuur werd getekend door een gevolmachtigd vertegenwoordiger van de vereniging. Kortom, een wereld van verschil mocht er iets mislopen.

Ook bij het nemen van verzekeringen (wat je moet je doen bij elke internationale of lokale activiteit) zijn er vele voordelen verbonden aan (de bescherming van) een vzw. Dat op praktisch niveau, maar de kostprijs van de verzekering kan ook erg verschillen. Praat daar zeker over met een verzekeringsmakelaar.

“Een aanvraag indienen als informele groep en pas na goedkeuring een vzw oprichten, kan dat?”

Om een aanvraag in te dienen is het vaak voldoende om een informele groep te zijn. Je bent immers niet zeker of je aanvraag goedgekeurd wordt en het is toch wel wat paperassenwerk naast je aanvraag.

Maar eens je aanvraag is goedgekeurd, kan dit wel belangrijk/aangewezen zijn. Je kan dit al voorbereiden als informele groep/feitelijke vereniging:

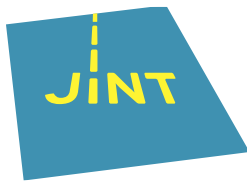
- Kies een naam als feitelijk groep die je ook als vzw zou willen. Dit maakt een wijziging makkelijk. Controleer zeker of de naam nog beschikbaar is via <http://www.ejustice.just.fgov.be/tsv/tsvn.htm>
- Zet een aantal dingen op papier: wie zijn jullie, wat zijn jullie doelstellingen, wat zijn de voorwaarden om lid te worden, wat zijn de financiële grenzen, hoe nemen jullie beslissingen, etc.
- Deze info heb je ook nodig om een bankrekening te openen. Zonder bankrekening op naam van de feitelijke vereniging of vzw kan je geen subsidies ontvangen.

Een model dat je hiervoor kan gebruiken is het model voor statuten van een feitelijke vereniging. Online vind je heel wat voorbeelden. Eens je dit allemaal hebt, is de stap naar het oprichten van een vzw helemaal niet meer zo groot.

Voor het oprichten van een vzw kan je op ondersteuning rekenen van Scwitch en hun vzw-statutenbouwer: <https://scwitch.be/statuten/>.

Let op!

Bij een aanvraag moeten de kernleden van je informele groep het juridisch entiteitformulier van de Europese Commissie invullen. Daarom moeten diezelfde kernleden ook de oprichters zijn van de vzw. Dat is belangrijk voor de subsidie. Je kan de subsidie immers niet doorgeven aan een andere organisatie, vereniging of andere jongeren.

Infobronnen:

<https://www.formaat.be/artikel/een-vzw-versus-een-feitelijke-vereniging>

https://justitie.belgium.be/nl/themas_en_dossiers/vennootschappen_verenigingen_en_stichtingen

https://justitie.belgium.be/sites/default/files/brochure_hervorming_ondernemings- en_vennootschapsrecht_nl.pdf